

До
Министерство за животна средина и
просторно планирање
Управа за животна средина
С К О П Ј Е

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ
ВЕТЕРЕН ПАРК ДРЕН, ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА И ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА

1. Информации за инвеститорот:

Инвеститор: КАЛТУН ЕНЕРЖИ ДОО Скопје

Тел: 078/215-564

e-mail: zenohuseinn@gmail.com

Претставник: Зејнула Хусеин

2. Карактеристики на проектот:

Согласно Уредбата за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина (Сл. весник на РМ бр.74/05, 109/09 и 164/12), овој Проект се категоризира во групата на генерално определени проекти за кои се утврдува потребата за спроведување постапка за оцена на влијанието врз животната средина– Прилог II, Точка 3– Енергетика, (з) Инсталации за искористување на силата на ветерот, заради производство на енергија (т.н. фарми на ветер).

Проект за инфраструктура за изградба на Ветерен парк Дрен, општина Демир Капија и општина Гевгелија, е опфатена во рамките на урбаниот опфат на Просторниот План на Република Македонија, изработен од страна на Агенцијата за планирање на просторот- Скопје, Република Македонија.

Ветровата енергија е моќен извор на обновлива енергија. Оваа енергија лесно се акумулира и не предизвикува загадување на животната средина, што ја прави многу поволен извор за добивање на топлинска енергија или електрична енергија.

Благодареејќи на долгиот животен век и едноставната градба системот на ветерни електрани е погоден за поставување на локалитети каде може да се поврзе со постоечката електроенергетска мрежа како нејзино надополнување. Поврзувањето на електраните е преку трансмисиони електрични водови (подземни кабли) до трафостаница, а потоа со надземен кабел до далновод на постоечката електроенергетска мрежа.

Просторниот концепт го сочинува следниот систем на класи на намени:

E- инфраструктура

E1- комунална инфраструктура (пат)

E2- комунална супраструктура (ветерни електрани)

D- зеленило и рекреација

D2- заштитно зеленило (појас на патот)

Дефинираниот простор за изработка на наведениот плански документ зафаќа површина од 379497,7м².

Изведбените работи се состојат во: расчистување на теренот предвиден за изградба, ископ на фундаменти за столбовите од ветерниците, на фундаменти за трафостаницата, ископ на канали за кабловско поврзување, бетонирање, монтажа на опремата, а по завршувањето на работите, расчистување на локациите на градба од вишок ископан материјал, градежен шут и неискористен материјал.

Оперативната фаза на проектот подразбира: работа на ветерните електрани и производство на електрична енергија создадена од овој обновлив извор на енергија. Опремата ќе биде во можност да работи непрекинато (во зависност од динамиката и параметрите на ветерната енергија), без континуирано присуство на персонал. Контролата и мониторингот на исправноста на работата на ветерните електрани ќе биде следена преку контролен софтверски програм. Со редовни периодични посети од страна на персонал за одржување ќе се врши редовно и вонредни сервисирања на опремата од ветерниците. Од страна на надлежните фирми редовно ќе се врши одржување на опремата и уредите за пренос на електрична енергија (ТС и далноводи), како и повремено одржување на пристапните патишта.

Постоперативната фаза вклучува активности кои по завршување на експлоатациониот век на ветерните електрани ќе се изврши или нивна замена со нови, или тие ќе се демонтираат и ќе се преземат соодветни мерки за ревитализацијана просторот.

Пристапните патишта ќе се користат и во оперативната фаза, за одржување и контрола на функционалноста на Паркот на ветерните електрани. Исто така овие патишта ќе можат да се користат и во постоперативната фаза на проектот при монтажа на опремата.

Во локалитетот кој е предмет на изработка на Проект за инфраструктура за изградба на Ветерен парк Дрен, општина Демир Капија и општина Гевгелија има новопланирана улица за пристап до сите градежни површини со следниот профил.

Коловоз.....2x3,00м'=6,00м'
+ 2x 1,00м' (банкина) = 2,00м'
 вкупно.....8,00м'

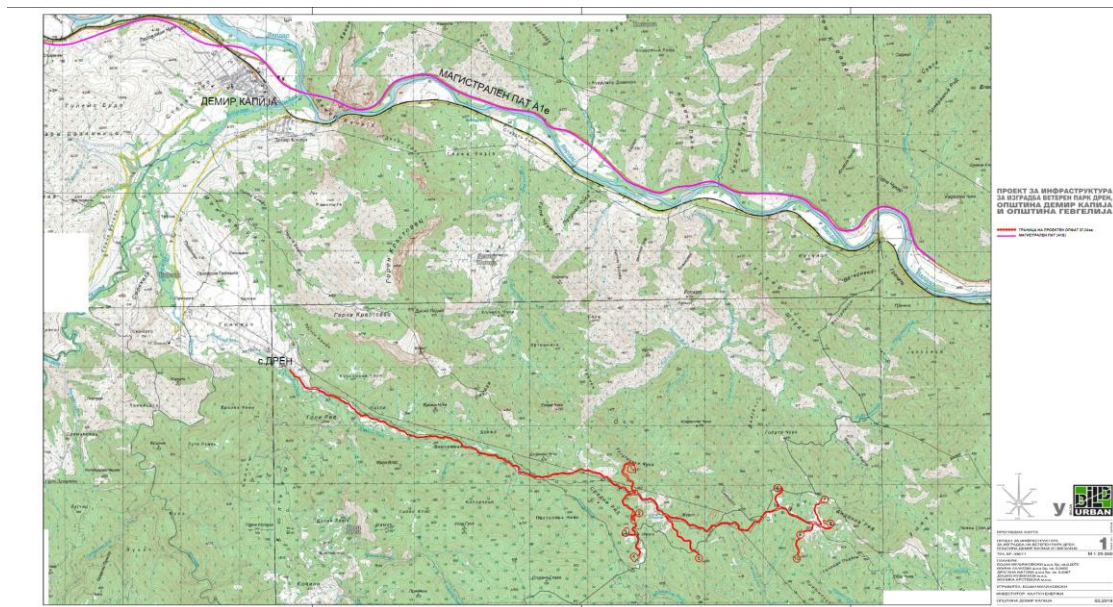
Вкупна површина на планскиот опфат изнесува 37,95ха од која 15,35ха (153458м²) е под сообраќајни површини или 40,44%.

3. Локација на проектот

Локацијата на Ветерниот парк Дрен се наоѓа на територијата на општина Демир Капија и на територијата на општина Гевгелија. Теренот на кој се наоѓа предметната локација е ридест предел со надморска височина од 246,0 до 736,0 метри.

Бр.	X	Y
1	7610778,730	4579266,940
2	7610919	4578498
3	7610685,594	4578158,625
4	7610827,804	4577751,497
5	7611944	4577725
6	7613296,270	4578929,532
7	7614105	4578733
8	7614205	4578319
9	7613684	4578128
10	7613629	4577716

Табела 1: Координати каде се планира да бидат поставени ветерниците

Слика 1: Местоположба на локацијата на Ветерниот парк

4. Можни влијанија врз животната средина

Можни влијанија врз животната средина од изградба на ваков тип на објекти се очекуваат во фазите на:

- Изградба/конструкција;
- Оперирање/функционирање и
- Постоперативна фаза.

Во фазата на изградба на ветерниот парк ќе бидат опфатени следните активности: обележување и расчистување на теренот, ископување, транспорт на материјали и гориво, ископи на темели и фундамирање на столбовите, превоз и монтажа на опремата, завршни градежни работи и расчистување на градилиштето и сл.

Фазата на функционирање, односно работа на паркот ќе биде најдолга по време и изискува најмала вклученост на луѓе, транспортни средства и опрема. Во оваа фаза ќе бидат разгледувани: работата на ветерниот парк, одржување на исправноста на ветерниот парк, пристапен пат и траса на далновод и одржување на заштитниот појас.

Постоперативната фаза вклучува отстранување на инфраструктурата на проектот и рехабилитација/ремедијација на теренот.

Влијание врз почвата

Негативни влијанијата врз почвата се очекуваат во фазата на градба и тоа при: геотехнички испитувања на стабилноста на подлогата, ископи и порамнувања на теренот, изведбата на пристапниот пат и манипулација на механизацијата. Можни се негативни влијанија од евентуални инцидентни истекувања на масла од возилата и механизацијата. Во оперативната фаза не се очекуваат негативни влијанија врз почвата. Во фазата за престанок со работа, ветерниците ќе бидат дислоцирани, што подразбира отстранување и на бетонските фундаменти, а теренот рекултивиран. Влијанијата ќе бидат незначителни и временни.

Влијание врз воздухот

Потенцијалните влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух се очекуваат во фазата на градба како резултат на градежните активности поради емисија на прашина и емисија на издувните гасови при работата на градежната и транспортната механизација. Се очекува овие емисии да не бидат значителни, ќе бидат ограничени на местата каде ќе се изведуваат работите и на транспортните патишта. Временски тие ќе бидат ограничени во времето на изведување на работите. Во оперативната фаза не се очекуваат негативни влијанија врз амбиентниот воздух. Во постоперативната фаза се очекуваат влијанија како резултат на емисиите на издувните гасови од возилата и

механизацијата кои ќе се користат заради демонтиража на ветерните електрани и рекултивација на просторот.

Влијание врз квалитетот на површински и подземни води

Не се очекуваат влијанија врз површинските и подземните води во сите три фази на проектот, имајќи ја во предвид местоположбата на локациите каде ќе бидат поставувани ветерниците и длабочината на ископите за поставување на фундаментите и каналите за кабловско поврзување, како и изградбата на пристапниот пат.

Влијанија предизвикани од зголемена бучава

Бучава која ќе се создава во фазата на градба и постоперативната фаза ќе биде резултат на работата на градежната механизација и транспортните возила. Влијанијата ќе бидат на самата локација на градба и по патиштата каде ќе се врши транспортот, а временски ќе бидат ограничени додека трае активноста. Во текот на оперативната фаза се очекува појавана бучава заради фактот што самите ветерници создаваат бучава.

Влијанија предизвикани од начинот на управување со отпад

Отпадот кој ќе се создаде во фазата на градба главно ќе претставува шут од градење, отпад од пакување на опремата и материјалите кои ќе се користат при монтажа, како и комунален отпад создаден од работниците. Во текот на градбата и по нејзиното завршување, изведувачот на работите ќе изврши отстранување на создадениот отпад и расчистување на градежните локации, вклучително и вишокот на ископан материјал. Во оперативната фаза отпадот кој ќе се создава ќе биде отпад од стари и расипани механички делови, отпад од електронска и електрична опрема (ЕЕО) и отпад од пакување кој ќе се јави при редовните и вонредните прегледи на ветерните електрани. Изведувачот на работите е должен да постапи според законската регулатива за овој вид на отпад. Слично како и во конструктивната фаза, се очекува создавање на отпад во постоперативната фаза и соодветно постапување со него.

Влијанија врз флора и фауна

Заради определување на влијанијата на проектот врз биолошката разновидност ќе се изврши опсежно истражување и мониторинг на постојната состојба на флората и фауната на предметната локација и ќе се предложат мерки за ублажување на евентуално можните влијанија. Во оперативната фаза проектот може да има влијание врз птиците и лилјаците, со фактори на ризик кои се со мал до среден интензитет. Сепак, инвеститорот ќе преземе мерки за мониторинг на птиците и лилјаците уште во фазата пред градба, па се до оперативната фаза.

Пределот во поширокото опкружување на локацијата ќе биде видно изменет во текот на изградбата, но сепак тоа ќе биде краткотрајно, како резултат на активностите кои ќе се преземаат на теренот во облик на расчистување, копање ровови, доаѓање и присуство на големи транспортни возила, камиони, кранови и друга механизација потребна за транспорт на елементите за монтажа, расчистување после монтажни и електромонтажни активности и создавање на отпадот. По изградба на паркот и инсталирање на турбините, пејзажот на предметната локација ќе биде трајно изменет за следните 25- 30 години. Доминантниот дел од предложената локација за паркот на ветерни електрани претставува главно ридчест терен и рамничарски земјоделски терен. Со оглед на тоа што локацијата е отворена и нема препреки за видикот, ветерните електрани ќе се гледаат од околните патишта и најблиските населени места.

Фазата на изградба на ветерниот парк и далноводот ќе предизвикаат пред се позитивни ефекти врз социо- економската состојба на населението од општината и пошироко. Со реализирање на овој проект се очекуваат: (1) отворање на можности за вработување на квалификувани и неквалификувани работници; (2) зголемени приходи во општинската каса како резултат на платени давачки за реализирање на проектот.

Според известување добиено од Управата за заштита на културното наследство при Министерството за култура во границите на опфатот не постои културно наследство, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство. Следствено на тоа, проектот нема да има влијание врз археолошкото и културно-историското наследство.

Од фазата на градба, населението кое живее во населените места во близина на локацијата на која е предвидена изградба на ветерниот парк нема да биде директно засегнато. Фазата на експлоатација на ветерниот парк и далноводот ќе има неутрално влијание врз здравјето на населението коишто живее во населените места во близина на локацијата и пошироко. Со реализација на проектот, во фазата на работа, можна е појава на електромагнетни пречки врз радио и телевизиски сигнали, сигнали од мобилната телефонија и навигациски системи. Имајќи во предвид дека во блиската околина на паркот на ветерни електрани не постојат големи индустриски и останати стопански објекти и активности не се очекуваат кумулативни влијанија.

Заклучок

Зголемената потреба од електрична енергија во Република Македонија во последниве години ја потенцира важноста на изградбата на нови извори. Искористувањето на ветерот, како алтернативен извор на енергија, претставува најисплатлива, најбрза за имплементација и најсовремена енергетска технологија, која нуди брзо и долгорочно елиминирање на штетните емисии во околната средина. Проектот за изградба на Ветерен парк Дрен ќе даде придонес за зголемување на учеството на обновливите извори на енергија во вкупното производство на електрична енергија.

Проектот ќе има позитивно влијание и ќе придонесе кон унапредување на снабдувањето на потрошувачите со електрична енергија и зголемување на стабилноста во снабдувањето со истата. Дополнително неговата реализација ќе овозможи остварување на социјални и економски придобивки во смисла на ангажирање на фирми и работници за изградба, транспорт и одржување на ветерните електрани и зголемување на индиректната потрошувачка во подрачјето. Инвеститорот ќе ги плати сите потребни давачки кон државата и општината за реализирање на инвестицијата, а со тоа ќе се слеат средства во општинскиот буџет, што пак ќе влијае на подобрување на условите за живот на локалното население.

Како обновлив извор на енергија, паркот на ветерни електрани индиректно ќе придонесе за намалување (редукција) на емисиите на стакленички гасови и на другите загадувачки супстанции во воздухот кои би се јавиле доколку за производство на истото количество електрична енергија се користат на необновливи извори.

5. Дополнителни информации

Надлежен орган за издавање на дозвола - решение за оцена на влијанијата врз животната средина е Министерството за животна средина и просторно планирање.

Датум на поднесување на известувањето: 10.04.2018

Листата за проверка за утврдување на потребата од оцена на влијанието врз животната средина е дадена во Прилог 1 и Прилог 2, во продолжение на ова известување.

Известувањето за намера е изготвено од
ЕВОЛВИНГ ДОО Скопје

ЕВОЛВИНГ ДОО Скопје
Одговорно лице
Славица Биљарска Мирчески

**ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ОД ОЦЕНА НА
ВЛИЈАНИЕТО НА ПРОЕКТОТ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА**

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? / Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
1.	Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?	ДА Земјиштето на самите локации за градба и пристапниот пат ќе биде пренаменето. Визуелниот изглед на локацијата ќе претрпи промена	НЕ Големината на површините кои треба да се пренаменат не се значителни во однос на околното земјиште со исти карактеристики
2.	Дали при изградбата или работењето на проектот ќе се користат природни ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?	ДА Ќе се користи песок и дробен камен за тампонирање на фундаментите и пристапниот пат. Ќе се користи гориво за градежната механизација и транспортните возила. Во оперативната фаза ќе се користи енергијата на ветерот за производство на електрична енергија.	НЕ Материјалите претходно ќе бидат набавени и донесени на локацијата. НЕ Не се очекува голем интензитет на издувни гасови (влијанието ќе биде временски и локациски ограничено).
3.	Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, постапување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загаженост во врска со реални или перципирани ризици по здравјето на луѓето?	НЕ	
4.	Дали проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?	ДА Во фазата на градба и во фазата на затворање на инсталацијата се очекува комунален отпад создаден од работниците за градба и за монтажа на опремата, создавање на градежен шут, отпад од пакување на опремата, вишок ископан материјал.	НЕ Количините на создадениот отпад нема да бидат значителни и редовно ќе се отстрануваат. Влијанието ќе биде од краткотраен карактер.

5.	Дали проектот ќе испушта загадувачки материи или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?	ДА Емисија на издувни гасови од градежната механизација и возилата	НЕ Бидејќи емисиите на гасови не се со голем интензитет, краткотрајни се (за времето на градба) и локални
----	--	---	--

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? /Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
6.	Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или електромагнетни зрачења?	ДА Во фаза на градба појава на бучава од градежната механизација и возилата. Во оперативна фаза појава на бучава од ветерниците и можна појава електромагнетни пречки на телекомуникациските сигнали	НЕ Локациите за градба се надвор од населено место, а временски ќе бидат ограничени додека трае активноста.
7.	Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштања на загадувачки материи врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?	НЕ	
8.	Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?	ДА Во фазата на градба и постоперативната фаза можни се повреди при работа на работниците заради специфичноста на градежните и монтажните работи	
9.	Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?	НЕ	
10.	Дали постојат и други фактори што треба да се земат предвид како на пример последователниот развој којшто би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?	НЕ	

11.	Дали постојат области на или околу локалитетот кои се заштитени со меѓународно, национално или локално законодавство поради нивните еколошки, пределски, културни или други вредности, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	
-----	--	----	--

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? / Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
12.	Дали постојат некои други области на или околу локалитетот кои се важни или чувствителни од еколошки аспект, како на пример водни живеалишта, водотеци или други водни тела, крајбрежна зона, планини, шуми, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не е истражено! Ќе се изврши опсежно истражување и мониторинг на постојната состојба на биолошката разновидност на предметната локација и ќе се предложат мерки за ублажување за сите три фази на проектот.	
13.	Дали постојат некои други области на или околу локалитетот што ги користат заштитени, важни или чувствителни видови на фауна и флора, на пример за размножување, гнездење, барање храна, одмор, презимување или преселба, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не е истражено! Ќе се изврши опсежно истражување и мониторинг на постојната состојба на биолошката разновидност на предметната локација и ќе се предложат мерки за ублажување за сите три фази на проектот.	
14.	Дали постојат копнени, крајбрежни, морски или подземни води на или околу локалитетот кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	
15.	Дали постојат области или карактеристики од висока пределска или живописна вредност на или околу локалитетот кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	

16.	Дали постојат патишта или објекти на или околу локалитетот што јавноста ги користи за пристап до рекреативни или други објекти, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	
17.	Дали постојат транспортни патишта на или околу локалитетот што се подложни на закрчување или што создаваат еколошки проблеми, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? / Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
18.	Дали проектот е на локација каде постои веројатност да биде видлив за голем број луѓе?	ДА Ветерниците ќе бидат лоцирани на ридест предел со надморска височина од 246,0 до 736,0 метри.и ќе бидат видливи од големи растојанија.	ДА Врз пределот и визуелниот ефект.
19.	Дали постојат реони или карактеристики од историска или културна важност на или околу локалитетот што би биле засегнати од проектот?	НЕ	
20.	Дали проектот е лоциран на празен простор (на кој никогаш немало градба), со што ќе дојде до загуба на празно („гринфилд“) земјиште?	ДА Просторот кој е предмет на овој плански опфат е градежно неизградено земјиште	Незначително Покрај малиот простор кој ќе го зафатат ветерниците и далноводот, останатото земјиште може да осмисли и испланира за реалните потреби на самата општина и неговото опкружување
21.	Дали во моментот има некои употреби на земјиштето на или околу локацијата (на пример за живеалишта, градини, друг приватен имот, индустрија, трговија, рекреација, отворени јавни површини, објекти во заедницата, земјоделие, шумарство, туризам, рударство или каменоломи) што би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	
22.	Дали постојат планови за идни употреби на земјиштето на или околу локацијата што би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	

23.	Дали постојат области на или околу локалитетот што се густо населени или изградени, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	
24.	Дали постојат области на или околу локалитетот што се зафатени од некои чувствителни употреби на земјиштето, на пример болници, училишта, верски објекти, објекти во заедницата, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? /Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
25.	Дали постојат области на или околу локалитетот што содржат важни, висококвалитетни или оскудни ресурси како на пример подземни води, површински води, шуми, земјоделско земјиште, рибници, туристички ресурси или минерали, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	
26.	Дали постојат области на или околу локалитетот што се веќе предмет на загадување или на штети врз животната средина, на пример каде постојните законски стандарди за животната средина не се почитуваат, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	НЕ	
27.	Дали местото каде е лоциран проектот е подложен на земјотреси, спуштање на земјиштето, лизгање на земјиштето, ерозија, поплави или екстремни/лоши климатски услови како на пример големи температурни разлики, магли, силни ветришта, а што би можеле да доведат до тоа проектот да предизвика еколошки проблеми?	НЕ	

**ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА
ОВЖС: ПРАШАЊА ЗА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ**

1. Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.1	Грајна или привремена промена на употребата на земјиштето, на земјишната покривка или на топографијата, вклучително и зголемувања во интензитетот на употреба на земјиштето?	ДА	Земјиштето на самите локации за градба и пристапниот пат ќе биде пренаменето.	НЕ Пренамената на површините не се значително големи во однос на околното земјиште со исти карактеристики
1.2	Расчистување на постоечко земјиште, вегетација и градби?	ДА	Ќе бидат засегнати постоечките земјени површини и вегетацијата на местата на градба	НЕ
1.3	Создавање на нови употреби на земјиштето?	НЕ		
1.4	Предградежни испитувања, на пример ископ на дупки, тестирање на земјиштето?	НЕ	Ќе се вршат предградежни испитувања на стабилноста на теренот, но ископите и бушењата ќе бидат релативно плитки	НЕ Влијанијата врз земјиштето ќе бидат незначителни
1.5	Градежни работи?	ДА	Изградба на фундаменти за ветерниците, графостаницата и пристапниот пат	ДА Значајни на местата на градба
1.6	Работи на рушење?	НЕ		
1.7	Привремени локации што се користат за градежни работи или за сместување на градежни работници?	НЕ		
1.8	Надземни градби, објекти или земјени насипи кои вклучуваат линеарни, т.е. должински конструкции (далноводи, телефонски водови, железничка инфраструктура, автопати), ископ на земја и пополнување со земја или ископи за објекти?	ДА	Во фазата на градба на фундаменти за ветерници, кабловско поврзување, графостаница, пристапен пат и далновод	ДА Заради извршување на трајни промени на земјиштето на локациите на градба
1.9	Подземни работи кои вклучуваат рударски активности или изградба на тунел?	НЕ		
1.10	Работи на култивирање на неплодно земјиште?	НЕ		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.11	Копање со багер?	ДА	Влијание врз почвата, појава на фугитивна емисија на прашина, појава на бучава и вибрации во непосредната околина	НЕ Ефектот е од локален и времен карактер, во рамките локациите за градба е со слаб интензитет.
1.12	Крајбрежни градби, на пр. сидови крај море, пристаништа?	НЕ		
1.13	Крајбрежни објекти?	НЕ		
1.14	Процеси на производство?	НЕ		
1.15	Процеси на производство?	НЕ		
1.16	Постројки за третман или отстранување на цврст отпад или течни ефлуенти?	НЕ		
1.17	Објекти за долгорочно сместување на технички работници?	НЕ		
1.18	Нов копнен, железнички или поморски сообраќај за време на изградбата или работењето?	НЕ		
1.19	Нова копнена, железничка, воздухопловна, водна или друга транспортна инфраструктура вклучувајќи и нови или изменети патишта и станици, пристаништа, аеродроми итн.?	НЕ		
1.20	Затворање или пренасочување на постоечки транспортни патишта или инфраструктура, што доведува до промени на движењата во сообраќајот?	НЕ		
1.21	Нови или пренасочени далноводи или цевководи?	ДА	Изградба на нов далновод за поврзување на паркот на ветерни електрани со електроенергетскиот систем на РМ	ДА
1.22	Зафаќање на водите, изградба на брана, подводен канал, прегрупирање или други промени на хидрологијата на водотеците или аквиферите?	НЕ		
1.23	Премини преку водотеци?	НЕ		
1.24	Црпење или трансфери на вода од подземни или површински води?	НЕ		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.25	Промени во водните тела или на површината на земјата кои влијаат врз одводот или истечните води?	НЕ		
1.26	Транспорт на персонал или материјали за градба, работење или затворање на објект?	НЕ		
1.27	Долготрајни активности за монтажа, затворање или обнова (реконструкција) на објекти	НЕ		
1.28	Тековна активност за време на затворањето којашто би можела да има влијание врз животната средина?	НЕ		
1.29	Прилив на луѓе во одредена област било привремено било трајно?	НЕ		
1.30	Внесување на туѓи (надворешни) видови?	НЕ		
1.31	Губење на автохтони видови или генетска разновидност?	НЕ		
1.32	Некои други активности?	НЕ		

2. Дали при изградбата или работењето на проектот ќе се користат природни ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
2.1	Земјиште, особено неразвиено или земјоделско земјиште?	НЕ		
2.2	Вода?	НЕ		
2.3	Минерали?	НЕ		
2.4	Агрегати (песок, чакал, дробен камен)?	ДА	При градбата на фундаментите и пристапниот пат ќе се користи песок и дробен камен за тампонирање.	НЕ Бидејќи овие материјали изведувачот ќе ги носи надвор од локацијата.
2.5	Шуми и дрвја?	НЕ		
2.6	Енергенси, вклучително електрична енергија и горива?	ДА	Ќе се користи гориво за градежната механизација и транспортните возила. Ќе биде засегнат квалитетот на амбиентниот воздух во непосредното опкружување од емисиите на издувните гасови.	НЕ Емисиите не се со голем интензитет, краткотрајни се (за времето на градба) и локални.
2.7	Други ресурси?	НЕ		

3. Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, постапување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загриженост во врска со реални или перципирани ризици по здравјето на луѓето?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
3.1	Дали проектот ќе опфати употреба на супстанции или материјали што се опасни или токсични по човековото здравје или животната средина (флора, фауна, водоснабдување)?	НЕ		
3.2	Дали проектот ќе резултира со промени во појавата на болести или ќе ги засегне векторите на болеста (на пр. болести што се пренесуваат преку инсекти или вода)?	НЕ		
3.3	Дали проектот ќе има влијание врз добросостојбата на луѓето, на пример преку промена на животните услови?	НЕ		
3.4	Дали постојат некои особено вулнерабилни групи на луѓе кои би можеле да бидат засегнати од проектот, на пр. болнички пациенти, стари лица?	НЕ		
3.5	Некои други причини?	НЕ		

4. Дали проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
4.1	Јаловина или рударски отпад?	НЕ		
4.2	Комунален отпад (отпад од домаќинства или комерцијален отпад)?	ДА	Во фазата на градба и во фазата на затворање на инсталацијата се очекува комунален отпад создаден од работниците кои вршат градба и монтажа на опремата.	НЕ Количините нема да бидат значителни и редовно ќе се отстрануваат. Влијанието ќе биде од краткотраен карактер

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
4.3	Опасен или токсичен отпад (вклучувајќи и радиоактивен отпад)?	НЕ		
4.4	Друг отпад од индустриски процеси?	НЕ		
4.5	Вишок на производи?	НЕ		
4.6	Мил од отпадни води или други видови мил од третман на ефлуент?	НЕ		
4.7	Градежен шут или отпад од активности на рушење објекти?	ДА	Во фаза на градба – создавање на градежен шут, отпад од пакување на опремата, вишок ископан материјал. Во случај на неправилно постапување со отпадот можно е загадување на почвата	НЕ. Релативно мала количина на создаден отпад/ инертната природа на истиот.
4.8	Вишок (излишни) машини или опрема?	НЕ		
4.9	Контаминирано земјиште или друг материјал?	НЕ		
4.10	Отпад од земјоделски активности?	НЕ		
4.11	Друг отпад од индустриски процеси?	НЕ		

5. Дали проектот ќе испушта загадувачки материји или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
5.1	Емисии од согорување на фосилни горива од стационарни или мобилни извори?	ДА	Во фазата на градба и постоперативната фаза -емисии од мобилни извори. Ќе биде засегнат квалитетот на амбиентниот воздух во непосредното опкружување од издувните гасови.	Не, бидејќи емисиите не се со голем интензитет, краткотрајни се (за времето на градба) и локални.
5.2	Емисии од производни процеси?	НЕ		
5.3	Емисии од постапки со материјали што вклучуваат чување или транспорт?	НЕ		
5.4	Емисии од градежни активности вклучувајќи ги погонот и опремата?	ДА	Појава на земјена прашина од активности поврзани со ископувања и расчистување на теренот, при градбата на фундаментите и пристапниот пат	Не, бидејќи емисиите не се со голем интензитет, краткотрајни се (за времето на градба) и локални.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
5.5	Прашина или миризби од постапувањето со материјали вклучувајќи градежни материјали, отпадни води и отпад?	НЕ		
5.6	Емисии од инцинерација на отпад?	НЕ		
5.7	Емисии од горење на отпад на отворен простор (на пр. искинати материјали, градежен шут)?	НЕ		
5.8	Емисии од некои други извори?	НЕ		

6. Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или електромагнетни зрачења?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
6.1	Од работењето на опремата, на пример мотори, вентилациска постројка, дробилки?	ДА	Во оперативна фаза појава на бучава од работа на ветерниците	НЕ
6.2	Од индустриски или слични процеси?	НЕ		
6.3	Од градежни работи или работи на рушење?	ДА	Во фаза на градба појава на бучава од градежната механизација, употреба на алати и користење на возилата	НЕ Локациите на градба се надвор од населено место, а временски ќе бидат ограничени додека трае активноста.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
6.4	Од експлозии или натрупување?	НЕ		
6.5	Од градежни активности или сообраќај во функција на работата?	ДА	Во фаза на градба појава на бучава од градежната механизација и возилата	НЕ Локациите на градба се надвор од населено место, а временски ќе бидат ограничени додека трае активноста.
6.6	Од системи за осветлување или разладување?	НЕ		
6.7	Од извори на електромагнетно зрачење (да се земат предвид влијанијата врз блиската чувствителна опрема и врз луѓето)?	ДА	Во оперативната фаза на ветерниците можна е појава електромагнетни пречки на телекомуникациските сигнали	НЕ
6.8	Од некои други извори?	НЕ		

7. Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштања на загадувачки материи врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
7.1	Од постапување со, чување, употреба или прелевање на опасни или токсични материјали?	ДА	Евентуално во фазата на градба, постои можност од загадување на почвата со масла од транспортната и градежната механизација при несовесно работење или несакани хаварии и појава на излевање на масла и горива	НЕ Заради релативно малите количини на масла со кои се манипулира. Редовните поправки на возилата ќе се вршат надвор од локацијата на градба
7.2	Од испуштање на отпадни води или други ефлуенти (третирано или нетретирано) во вода или во земја?	НЕ		
7.3	Преку таложеење на загадувачки материи емитирани во воздухот на земја или во вода?	НЕ		
7.4	Од некои други извори?	НЕ		
7.5	Дали постои ризик од долготрајна акумулација на загадувачки материи во животната средина од овие извори?	НЕ		

8. Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
8.1	Од експлозии, прелевања, пожари итн.; од чување, постапување со, употреба или производство на опасни или токсични супстанции?	ДА	Во фазата на градба и постоперативната фаза можни се повреди при работа на работниците заради специфичноста на градежните и монтажните работи	Можеби
8.2	Од настани надвор од границите на вообичаената заштита на животната средина, на пр. откажување на системите за контрола на загадувањето?	НЕ		
8.3	Од некои други причини?	НЕ		
8.4	Дали проектот би можел да биде засегнат од природни катастрофи кои предизвикуваат штети врз животната средина (на пр. поплави, земјотреси, лизгање на земјиштето итн.)?	ДА	Од лизгање на земјиште	ДА

9. Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
9.1	Промени во големината, возраста, структурата на населението, социјалните групи итн.?	НЕ		
9.2	Преку преселба на луѓе или рушење на домови или населби или на објекти во населбите, на пример училишта, болници, социјални установи?	НЕ		
9.3	Преку населување на нови жители или создавање на нови населби?	НЕ		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
9.4	Преку упатување на поголеми барања до локалните установи или служби, на пример во врска со домувањето, образованието, здравството?	НЕ		
9.5	Преку создавање нови работни места за време на изградбата или работењето или предизвикување појава на губење на работни места со последици по невработеноста и економијата?	НЕ		
9.6	Некои други причини?	НЕ		

10. Дали постојат и други фактори што треба да се земат предвид како на пример последователниот развој кој што би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
10.1	Дали проектот ќе доведе до притисок за последователен развој кој би можел да има значително влијание врз животната средина, како на пример поголем број живеалишта, нови патишта, нови помошни индустрии или установи итн.?	НЕ		
10.2	Дали проектот ќе доведе до создавање на помошни установи или до развој поттикнат од проектот кои би можеле да имаат влијание врз животната средина, како на пример: <ul style="list-style-type: none"> • помошна инфраструктура (патишта, снабдување со електрична енергија, третман на отпад или отпадни води итн.) • изградба на живеалишта • екстрактивни индустриски дејности • дејности на снабдување • други? 	НЕ		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/ Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
10.3	Дали проектот ќе доведе до грижа за локацијата по престанокот на работата на инсталацијата којашто би можела да има влијание врз животната средина?	НЕ		
10.4	Дали проектот ќе постави преседан за идни случувања?	НЕ		
10.5	Дали проектот ќе има кумулативни ефекти поради близината до други постоечки или планирани проекти со слични влијанија?	НЕ		

ЕВОЛВИНГ ДОО Скопје
Одговорно лице
Славица Биљарска Мирчески

